

Mikołaj Bosch – koncepcja funkcjonowania i rozwoju Miejskiego Ośrodka Kultury w Jezioranach oraz pozyskiwania środków pozabudżetowych na działalność kulturalną

1. Wstęp: Miejski Ośrodek Kultury w Jezioranach – żywa wizytówka gminy

Kiedy wspominamy jakieś miejsce, chcąc przywołać w myślach jego obraz i przybliżyć go drugiej osobie, zazwyczaj podświadomie skupiamy się na jednym z dwóch aspektów: jak to miejsce wygląda lub: co interesującego wydarzyło się w nim. Będąc pod wrażeniem nieustających zmian wizualnych w Jezioranach, powstawania przyjaznych przestrzeni, odzyskiwania przez miasto historycznego charakteru i jednocześnie budowania jego nowej tożsamości, chciałbym osiągnąć analogiczny efekt na płaszczyźnie tworzonej w gminie oferty działań kulturalnych, tak aby wizytówkę gminy Jeziorany stanowiło nie tylko to, co pozostaje widoczne w jej przestrzeni, ale i to, co się w owej przestrzeni dzieje.

Mając możliwość pozostania na stanowisku dyrektora Miejskiego Ośrodka Kultury w Jezioranach, za główne hasła-cele, przyświecające jego działalności obrałbym:

- zachowanie spójności działań MOK-u z celami ogólnymi gminy;
- stały rozwój oferty na zasadzie zrównoważonej ewolucji (nie: rewolucji);
- rozsądną elastyczność w budowaniu oferty;
- konsekwencję w utrzymaniu dotychczasowych pozytywnych praktyk.

Co oznacza to w praktyce? Na kolejnych stronach przedstawiam rozwinięcie, które chciałbym zaproponować.

Noc Muzeów w Jezioranach 14.05.2022. Fot. Julia Czabrycka

2. Różne punkty widzenia, zbieżne drogi i zdrowa równowaga

Na kształt oferty kulturalnej jeziorańskiego MOK-u wpływ ma niezmiernie wiele czynników – wymienienie i omówienie z osobna każdego z nich mogłoby z pewnością stanowić materiał dla opracowania pokaźnego elaboratu. Skupię się więc wyłącznie na najważniejszych spośród nich – tych, które najbardziej bezpośrednio będą decydować o formie oferty kulturalnej na najbliższe lata – a w moim przekonaniu będą to:

- 2.1. Ogólna polityka i wizja rozwoju gminy, wdrażana przez jej władze;
- 2.2. Wizja, pomysły i inspiracje dyrektora MOK;
- 2.3. Oczekiwania społeczne wobec ośrodka;
- 2.4. Budżet i możliwości finansowe instytucji MOK;
- 2.5. Zaplecze techniczne, lokalowe i osobowe ośrodka.

Na potrzeby niniejszej koncepcji pozwolę sobie na omówienie każdego z nich z osobna, co z kolei będzie pretekstem dla przybliżenia sposobu, w jaki będzie kształtowana oferta ośrodka.

Ad. 2.1. Pierwsza droga, czyli co MOK może zrobić dla gminy

Swoją wizję i politykę, dotyczącą *stricto* działalności ośrodka kultury, gmina realizuje w największej mierze poprzez wybór kandydata na stanowisko dyrektora ośrodka. On zaś – jako podmiot do tego celu powołany – ma za zadanie wdrażanie jej na właściwym sobie polu, uwzględnianie jej w działaniach bieżących oraz mierzenie się z pozostałymi czynnikami. W swoich działaniach Miejski Ośrodek Kultury w Jezioranach nad wszystko przedkłada interes i dobre imię gminy oraz zbieżność programową z jej polityką, a także czynne jej dopełnianie. Zgodnie z aktualnymi założeniami, zdecydowana większość wydarzeń organizowanych przez MOK jest sygnowana logotypem sieci miast spokojnego życia Cittaslow i realizowana w duchu filozofii Cittaslow. Dodatkowo, Miejski Ośrodek Kultury, zgodnie ze swoim statutem, aktywnie włącza się w zagadnienia promocji i budowania wizerunku gminy.

Przykładami konkretnych takich działań ze strony MOK z ostatnich lat są:

- Włączenie się w konsultacje dotyczące powstającej nowej *Strategii Rozwoju Gminy Jeziorany* na kolejne lata;
- Organizacja przez MOK *Tygodnia Cittaslow* w Jezioranach w latach 2019 i 2021 (2020 – przerwa spowodowana pandemią);
- Aktywne uczestnictwo w promocji gminnego punktu szczepień we Franknowie w okresie pandemii w 2021 r.;

- Organizacja konkursu na pamiątkę promującą gminę Jeziorany na przełomie lat 2020/2021;
- Opracowanie koncepcji stoiska na *Festiwal miast Cittaslow* w Prudniku w 2022 r., planowany aktywny udział MOK w festiwalu;
- Stworzenie i przeprowadzenie ankiety internetowej dotyczącej promocji Jezioran;
- Zaangażowanie w opracowanie logotypu i hasła reklamowego miasta i gminy Jeziorany w 2022 r.;
- Współpraca z Lokalną Grupą Działania *Warmiński Zakątek*, udział w spotkaniach, pozyskiwanie informacji „z pierwszej ręki”, wsparcie gminy w tworzeniu treści składanych projektów;
- Bieżące konsultacje i współpraca z burmistrzem Jezioran, zastępcą burmistrza oraz osobą zatrudnioną na stanowisku inspektora ds. informacji publicznej i promocji gminy.

Podobne działania będą realizowane w kolejnych latach. Potrzeby gminy Jeziorany w tym zakresie są przez MOK na bieżąco monitorowane, zaś celem ośrodka jest dalsze odpowiadanie na nie w oczekiwanym stopniu.

Ad. 2.2. Druga droga, czyli co MOK najbardziej chciałby robić dla odbiorców (lub: czego społeczność potrzebuje, nawet jeśli do końca o tym nie wie)

Miejski Ośrodek Kultury w Jezioranach, jako jedyna instytucja oficjalnie odpowiedzialna za zapewnienie mieszkańcom gminy oferty kulturalnej, stoi przed złożonym i odpowiedzialnym zadaniem – jest nim zapewnienie takiej oferty, która będzie w stanie choćby w niewielkim stopniu „wynagrodzić” lokalnej społeczności brak innych, wyspecjalizowanych tylko w jednej dziedzinie kultury, instytucji. Dlatego też zadaniem MOK-u jest działalność różnorodna i przekrojowa. W moim przekonaniu jednak stałym, niezmiennym, nieodłącznym i wręcz priorytetowym elementem działalności ośrodka kultury powinna być sztuka i tzw. *kultura wysoka*.

Sztuka towarzyszy bowiem człowiekowi od zarania dziejów i pozostaje z nim dłużej niż cywilizacja (dowodem niech będą malowidła ludzi pierwotnych we wnętrzach jaskiń). Jest też jednak w pewnym sensie zjawiskiem nie do końca wyjaśnionym, bo nielogicznym – nie posiada wymiernej wartości użytkowej, nie służy przetrwaniu (w każdym razie nie bezpośrednio) ani (w przeciwieństwie do nauki) rozwojowi cywilizacyjnemu – przynajmniej w ujęciu teoretycznym. A jednak sztuka jest – i skoro mimo swojego wieku dotąd nie wymarła, oznacza

to, że choć może nie jest człowiekowi *przydatna*, to wciąż na pewnej płaszczyźnie pozostaje mu *potrzebna*.

Sztuka rozwija wrażliwość, skłania do refleksji, pobudza emocje, wyobraźnię, wspomaga rozwój intelektualny czy zdolność myślenia abstrakcyjnego. Społeczeństwo wychowane bez kontaktu ze sztuką będzie społeczeństwem ludzi-robotów, zaledwie schematycznie wykonujących powierzone im zadania, ale otępiałych, zamkniętych na drugiego człowieka, pozbawionych refleksji, wrażliwości, wycucia, własnych przekonań, kreatywności, zdolności twórczego rozwiązywania nawet najbardziej przyziemnych problemów.

Stąd też moją osobistą misją jako dyrektora Miejskiego Ośrodka Kultury jest zapewnienie mieszkańcom naszej gminy możliwości regularnego kontaktu ze sztuką na wysokim poziomie. Zależy mi, by w kwestii prezentowanych form takiej właśnie sztuki, gmina Jeziorany nie miała powodów do wstydu – odrzucam całkowicie podejście do tego tematu na zasadzie zobrazowanej przez ten nieco kolokwialny, ale jakże znaczący cytat: „nie jest to poziom warszawski i daleko nam do tego, ale jak na nasze warunki, jest w porządku” – moja nieco przewrotna odpowiedź brzmi: Dlaczego „nasze warunki” miałyby dyktować niższy poziom niż w dużych miastach Polski czy nawet Europy?

Celem ośrodka kultury (w każdym razie dopóty, dopóki pozostanie on pod moją opieką) jest prezentowanie sztuki bez kompleksów – w rozumieniu dwojakim i dwukierunkowym:

- takim, gdzie kompleksy oznaczają niedociągnięcia, amatorstwo (w pejoratywnym rozumieniu), nie w pełni satysfakcjonujący poziom artystyczny twórców/wykonawców – sztuka ma wywoływać wrażenie, zachwycać – tak samo społeczność lokalną, jak i gości przybyłych z innych miejsc – w tym także z większych miast;
- takim, gdzie kompleksy oznaczają rzeczywiście nasze (a więc: lokalnej społeczności, odbiorców) kompleksy w rozumieniu dosłownym:
 - przekonanie o własnej niższości, związane z brakiem dostępu do kultury na poziomie znanym z większych miast;
 - przekonanie o byciu z jakichś powodów niegodnym obcowania ze sztuką na takim poziomie (rzekomy „powód” może stanowić niekorzystna sytuacja finansowa, niski poziom wykształcenia itp.).

Reasumując więc powyższą myśl: *kultura wysoka* ma w moim założeniu prezentować wysoki poziom artystyczny – jednocześnie zaś, ma być dostępna dla każdego odbiorcy.

Ważna w prezentowaniu sztuki jest cykliczność, a przynajmniej, w miarę możliwości – pewna regularność. Przykładem wydarzenia prezentującego sztukę najwyższej próby, które zostało

zaplanowane jako cykliczne, jest festiwal muzyczny *Klangor – Jeziorańskie Koncerty Kameralne*. Pierwsza jego edycja odbyła się w sierpniu 2021 roku, a kolejne są planowane na ten sam miesiąc w następnych latach. Wydarzenie przyciągnęło jak dotąd kilkuset odbiorców. Oczywiście *Klangor* stanowi tu jedynie przykład – podobnych działań będzie więcej, będą one inspirować i zaskakiwać (świeży przykład takiego działania stanowić mogą różnorodne atrakcje przygotowane dla mieszkańców w ramach pierwszej jeziorańskiej edycji *Międzynarodowej Nocy Muzeów* w maju 2022 r.). Oprócz kultury wysokiej, w programie MOK-u tradycyjnie znajdzie się również należne miejsce dla kultury ludowej: działalność zespołu *Jezioranie*, starania o kontynuację budowania dziecięcego zespołu ludowego *Mali Jezioranie* (problemem pozostaje tu frekwencja uczestników, MOK będzie jednak podejmował wszelkie wysiłki zmierzające do przewyciężenia tego typu przeszkód), organizacja *Dożynek Gminno-Parafialnych*, kolejnych edycji *Wojewódzkiego Przeglądu Kapel i Zespołów Śpiewaczych Warmii i Mazur* wraz z *Jarmarkiem Ludowym*, a także – w miarę potrzeb i oczekiwań – nowości w tym nurcie: przykładem takiego działania jest zaplanowany na wrzesień 2022 r. festiwal sztuki i rzeźby ludowej *EtnoZyborck – Ceramika i drewno* (przy wsparciu finansowym Narodowego Centrum Kultury).

Ad. 2.3. Trzeci punkt widzenia, czyli czego lokalna społeczność oczekuje i o czym mówi otwarcie

Przeciw wagą dla wizji dyrektora Miejskiego Ośrodka Kultury w Jezioranach – zdrową i potrzebną – jest wizja zrodzona w świadomości mieszkańców gminy, dotycząca tego, czym ich zdaniem jeziorański MOK powinien się zajmować. Zarówno uwagi kierowane przez mieszkańców indywidualnie do pracowników ośrodka, jak i ankieta przeprowadzona na profilu społecznościowym [facebook.com/mokjeziorany](https://www.facebook.com/mokjeziorany) (dotycząca przede wszystkim zagadnień związanych z promocją gminy, ale poruszająca też inne tematy) wskazują jednoznacznie: mieszkańcy Jezioran chcą się bawić i spotykać. Rzeczywistość pandemiczna i ogólny *lockdown* odcisnęły wyraźne piętno na samopoczuciu i potrzebach lokalnej społeczności – nie sposób więc dziwić się temu, że teraz, jeszcze bardziej niż wcześniej, mieszkańcy naszej gminy chcą się integrować, spędzać czas wspólnie i odreagować czas zamknięcia. W związku z tym, najczęściej powracającym tematem w wypowiedziach mieszkańców na temat działalności ośrodka są potańcówki, po nich natomiast działania warsztatowe, które również pozwalają na integrację mieszkańców – nawet międzypokoleniową, oraz wspólne spędzanie czasu w twórczy sposób. Jednym więc z kolejnych istotnych zadań MOK-u na najbliższy okres jest sprostanie tym oczekiwaniom. Niepisaną tradycją stało się już organizowanie przez MOK potańcówek, odbywających się wieczorem po niemal każdej większej imprezie na Amfiteatrze Miejskim –

okazuje się jednak, że w aktualnej chwili to wciąż za mało – dlatego od teraz w letnim kalendarzu MOK będzie pojawiać się co najmniej jedna dodatkowa potańcówka, organizowana jako samodzielne wydarzenie – nastawione wyłącznie na rozrywkę, radość i dobrą zabawę mieszkańców gminy. Podobnie będzie z działaniami warsztatowymi – twórcze spotkania dla wszystkich chętnych również będą regularnie towarzyszyły imprezom plenerowym, a także pojawiały się w kalendarzu MOK jako samodzielne wydarzenia – formuła ta została z powodzeniem sprawdzona w 2021 r. (oraz na początku roku 2022) – dopóki więc będzie pozytywnie funkcjonować, pozostanie zasadą.

W okresie od momentu znaczącego poluzowania obostrzeń pandemicznych w 2021 r. do chwili obecnej (koniec maja 2022 r.) Miejski Ośrodek Kultury zorganizował następujące warsztaty, które cieszyły się dużym powodzeniem:

- 12.06.2021 – Warsztaty tkania na krośnie dla młodzieży i dorosłych (w trakcie *Wojewódzkiego Przeglądu Kapel i Zespołów Śpiewaczych Warmii i Mazur*);
- 13.06.2021 – Warsztaty tworzenia mozaiki szklanej dla dzieci, młodzieży i dorosłych (w trakcie *Wojewódzkiego Przeglądu Kapel i Zespołów Śpiewaczych Warmii i Mazur*);
- 14.08.2021 – Warsztaty teatralno-muzyczne z Teatrem Katarynka (w trakcie *Święta wszystkich Jezioran*);
- 4.09.2021 – Warsztaty tworzenia figurek z sianka i warsztaty cyrkowe dla dzieci i młodzieży (w trakcie *Dożynek Gminno-Parafialnych*);
- 11.09.2021 – *Którędy do dźwięku?* – interaktywne warsztaty muzyczne dla dzieci;
- wrzesień-grudzień 2021 – Warsztaty *Goniec Teatralny* dla młodzieży z Teatrem im. S. Jaracza w Olsztynie;
- 21-22.09.2021 – *Ślimakowe warsztaty plastyczne ze szczepionkami w tle* (w ramach *Międzynarodowego Tygodnia Cittaslow*);
- 31.01-4.02.2022 – Działania warsztatowe dla dzieci i młodzieży w ramach *Ferii zimowych z MOK*: warsztaty wokalne, kulinarne, ceramiczne, taneczne, bezpieczne warsztaty tańca z ogniem;
- 26.03.2022 – Międzypokoleniowe warsztaty tworzenia i naprawy biżuterii *Drugie życie biżuterii*.

Nieoceniona w kwestii budowania relacji międzyludzkich, integracji lokalnej społeczności i prowadzenia działań animacyjnych i aktywizacyjnych blisko ludzi jest również trwająca od lat współpraca Miejskiego Ośrodka Kultury z Federacją Organizacji Społecznych FOSa oraz Fundacją dla dzieci i młodzieży Kółko Graniaste – podmioty te z powodzeniem prowadzą międzypokoleniowe zajęcia, spotkania, warsztaty i inne działania społeczne w świetlicach wiejskich administrowanych przez MOK, a od pewnego czasu – także w samych Jezioranach (korzystając m.in. z infrastruktury MOK), ciekawie organizując czas m.in. słuchaczom powstałego niedawno Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Przytoczona tu współpraca będzie z pewnością w najbliższych latach aktywnie kontynuowana.

Ad. 2.4. Poskromienie budżetu

Domyślny budżet (pochodzący z funduszy gminnych) przeznaczony na samą organizację wydarzeń przez MOK stanowi zaledwie ok. ¼ całej puli budżetowej ośrodka – pozostałą, większą część stanowią koszty: prowadzenia działalności zajęciowo-edukacyjnej, mediów, utrzymania infrastruktury, kosztów zatrudnienia wszystkich osób odpowiedzialnych za funkcjonowanie instytucji itp. Oferta wydarzeń tworzona przez ośrodek byłaby więc stosunkowo uboga, gdyby nie mogła polegać częściowo na środkach finansowych pozyskiwanych z zewnętrznych źródeł. Poniżej przedstawiam krótką, przykładową listę sprawdzonych źródeł dodatkowego finansowania, na których MOK będzie polegał w najbliższych latach:

1. Narodowe Centrum Kultury:

- Program EtnoPolska – do 150 tys. zł
- Kultura Interwencje 2023 – do 150 tys. zł
- Dom Kultury+ - do 10 tys. zł (I etap) i do 30 tys. zł (II etap);

2. Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

- Nagrody okolicznościowe MKiDN – ok. 25 tyś. zł;

3. Starostwo Powiatowe w Olsztynie

- umowy o wsparcie finansowe wydarzeń – do 15 tys. zł;

4. Lokalna Grupa Działania Warmiński Zakątek

- Program „Działaj Lokalnie” – do 6 tys. zł (we współpracy ze stowarzyszeniami i grupami nieformalnymi)
- Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO – do 6 tys. zł (we współpracy ze stowarzyszeniami i grupami nieformalnymi);

5. Fundacja BKG

- Program „Na dobry początek” – do 15 tys. zł;

6. Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności

- Program „Równać Szanse” – do 10 tys. zł;

7. Fundacja Marcosat – do 1500 zł;

8. Związek Gmin Warmińsko-Mazurskich – do 1000 zł, nagrody rzeczowe;

9. Środki z budżetu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego, darowizny od prywatnych przedsiębiorców i inne.

Podczas corocznego planowania budżetu Miejskiego Ośrodka Kultury w Jezioranach będę kierował się następującą zasadą: podstawowy program wydarzeń kulturalnych, obejmujący niezbędne minimum, zapewniające różnorodność oferty, przygotowywany będzie w największej mierze w oparciu o środki własne. Z kolei środki zewnętrzne, o które MOK niezmiennie będzie się starał i wnioskował, będą przeznaczane przede wszystkim na wszelkie działania dodatkowe, wzbogacające i urozmaicające ofertę, a także na rozbudowywanie formuły wydarzeń już zaplanowanych. Wszelkie wnioski i projekty MOK będzie tworzył z najwyższą starannością, jednak powyższe podejście do problemu zapewni możliwość utrzymania oferty na zadowalającym poziomie, nawet w wypadku wystąpienia ewentualnych pojedynczych niepowodzeń w pozyskiwaniu zewnętrznych funduszy. Wszelkimi środkami – własnymi i pochodzącymi ze źródeł zewnętrznych, przeznaczonymi bezpośrednio na działalność kulturalną, jak i na utrzymanie bieżące – MOK będzie dysponował w sposób rozsądny i zrównoważony.

KLANGOR
JEZIORAŃSKIE KONCERTY KAMERALNE

KOŚCIÓŁ ŚWIĘTEGO ROCHA
W TŁOKOWIE/KRAMARZEWIE

27.08.2021, 19:30
Michał Pepol *Vox cellensis*
wiolonczela

28.08.2021, 19:30
Olivier Messiaen *Kwartet na koniec czasu*
Izabella Szalaj-Zimak
skrzypce
Michał Pepol
wiolonczela
Andrzej Ciepłiński
klarnet
Bartek Wąsik
fortepian

29.08.2021, 19:30
Bartek Wąsik *Pianokraj*
fortepian, elektronika

wstęp bezpłatny
po obowiązkowej rezerwacji wejściówek
mok.biuro@wp.pl, tel.: 89 71 81 216
www.mokjeziorany.pl

mok GMINA JEZIORANY dwójka MWF WARMING GAZETA BLSZTYŃSKA polnet.pl RADIO OLSZTYN KULTURA2 JIK acrosat www.tajnemiejsce.pl MASDAR

Plakat pierwszej edycji festiwalu „Klangor – Jeziorańskie Koncerty Kameralne”

Ad. 2.5. Działalność kulturalna to także osoby, miejsca i sprzęty, dzięki którym ona powstaje

Miejski Ośrodek Kultury w Jezioranach, aby realizować swoją działalność, musi dysponować odpowiednim zapleczem technicznym, lokalowym i osobowym oraz umiejętnie z tych zasobów korzystać.

W chwili obecnej placówka posiada m.in.:

A. W kategorii zaplecza technicznego:

- a. Sprzęt komputerowy i elektroniczny, umożliwiający pracę biurową i graficzną;
- b. Sprzęt fotograficzny, umożliwiający dokumentowanie działań;
- c. Sprzęt nagłośnieniowy, umożliwiający obsługę wszystkich kameralnych i znaczącej części plenerowych imprez;
- d. Sprzęt oświetleniowy i rzutnik, pozwalające na podstawową obsługę mało wymagających technicznie wydarzeń i projekcji filmowych;
- e. Pojedyncze instrumenty muzyczne, potrzebne do prowadzenia zajęć muzycznych;
- f. System wystawienniczy, umożliwiający organizację wystaw sztuk wizualnych;
- g. Inny drobny sprzęt i akcesoria, wykorzystywane przy zajęciach plastycznych, tanecznych itp.

Do stanu optymalnego brakuje: Zaawansowanego sprzętu oświetleniowego, przenośnych podestów scenicznych i zadaszenia do nich, pojedynczych elementów systemu nagłośnienia, instrumentów muzycznych, przenośnych drążków baletowych.

B. W kategorii zaplecza lokalowego:

- a. 2 pracownie zajęciowe: muzyczną i plastyczną;
- b. Salę widowiskową, mieszczącą maksymalnie ok. 100 osób, wykorzystywaną również do prowadzenia zajęć tanecznych;
- c. Niewielki magazyn sprzętu na piętrze.

Do stanu optymalnego brakuje: dodatkowych pomieszczeń, umożliwiających jednoczesne prowadzenie różnych zajęć, dużego magazynu sprzętu i dekoracji, najlepiej na parterze.

C. W kategorii zaplecza osobowego – 7 osób zatrudnionych na stałe na podstawie umów o pracę na następujących stanowiskach:

- a. Dyrektor;
- b. Starszy referent ds. administracyjno-gospodarczych;
- c. Technik;
- d. Instruktor sztuk plastycznych;
- e. Instruktor ds. programowych i pozyskiwania funduszy zewnętrznych;
- f. Pracownik gospodarczy;
- g. Księgowy/pracownik działu kadr.

Do stanu optymalnego brakuje: dodatkowej osoby do pomocy i obsługi technicznej, osobnych stanowisk dla grafika i instruktora sztuk plastycznych.

Jako dyrektor, będę wciąż starał się maksymalnie wykorzystywać wszelkie zasoby ośrodka. Niekiedy jednak nie sposób obyć się bez pomocy z zewnątrz i podejmowania niełatwych decyzji. **W praktyce wygląda to następująco:**

Ad. A. – Niedostatki sprzętowe są doraźnie uzupełniane poprzez wypożyczanie brakujących urządzeń od zaprzyjaźnionych placówek i osób prywatnych lub – gdy jest taka potrzeba – wynajmowanie firm, zapewniających pełną obsługę techniczną wydarzeń (dotyczy to jedynie dużych wydarzeń plenerowych na Amfiteatrze Miejskim). Niemniej jednak, docelowym rozwiązaniem, które wdrażam stopniowo i wdrażać planuję w kolejnych latach, jest ciągle monitorowanie potrzeb i możliwości finansowych pod kątem doposażania ośrodka w kolejne sprzęty, mogące zapewnić jego większą niezależność i samodzielność. Niekiedy, pod kątem wydatków, staję przed dylematem: czy lepiej będzie zorganizować w danym roku jeszcze jedno wydarzenie kulturalne, czy wzbogacić zasoby ośrodka o nowy sprzęt? Każdorazowo rozpatruję to pytanie od nowa i staram się podejmować najwłaściwszą w danym momencie decyzję.

Ad. B. – Grafik zajęć i wydarzeń MOK jest zawsze ściśle dostosowany do możliwości lokalowych – jest to jednak rozwiązanie uciążliwe i dalekie od *optimum*. W kolejnych latach Miejski Ośrodek Kultury rozważy wszelkie możliwości współpracy z innymi podmiotami miejskimi (Zespół Szkół Ponadpodstawowych, Szkoła Podstawowa, Ośrodek Sportu i Rekreacji), a w razie konieczności także prywatnymi (Qźnia, Vita Warmia) pod kątem poszukiwania rozwiązań wszelkich niedostatków lokalowych. Jednocześnie MOK będzie w dalszym ciągu monitorował ewentualne źródła, umożliwiające pozyskanie dodatkowych, pozabudżetowych funduszy na ewentualną rozbudowę swojej siedziby.

Ad. C. – Oprócz pracowników zatrudnionych na stałe, Miejski Ośrodek Kultury korzysta z kompetencji i zdolności całego szeregu osób (przede wszystkim instruktorów), zatrudnianych w miarę potrzeb na podstawie umów cywilnoprawnych oraz osób prowadzących własną działalność gospodarczą, z którymi MOK rozlicza się na podstawie wystawionych rachunków. Choć obecny model zatrudnienia funkcjonuje dość sprawnie, po 3 latach obserwacji, dochodzę do wniosku, że i w tym punkcie może znaleźć się miejsce na pozytywne zmiany, mogące zapewnić ośrodkowi jeszcze większą wydajność w realizacji działań statutowych. Stąd, moim planem na najbliższe lata, jest również dalsza analiza stanu obecnego i poszukiwanie możliwości usprawnień – np. poprzez modyfikację zakresu obowiązków dla poszczególnych stanowisk i nowego tych obowiązków podziału między stałymi pracownikami a osobami współpracującymi.

3. Co nie zostało jeszcze zrobione, ale wciąż pozostaje na horyzoncie dalszych działań

Istnieją pewne pomysły na działania, które pojawiły się w poprzedniej, przygotowanej przeze mnie *Koncepcji funkcjonowania i rozwoju Miejskiego Ośrodka Kultury w Jezioranach*, jednak zostały zrealizowane w nieco zmienionej formie – zweryfikowały tę formę zarówno możliwości techniczno-organizacyjne ośrodka, jak i specyficzne oczekiwania społeczne. Nie im jednak chciałbym poświęcić ten punkt – wierzę, iż forma, w której zaistniały, była w danym momencie formą z różnych względów najwłaściwszą. Wolę skupić się na kilku pomysłach, które w ogóle nie doczekały się realizacji – do czego w największej mierze przyczyniła się długa przerwa pandemiczna, wraz ze wszystkimi jej aspektami i towarzyszącymi konsekwencjami, a niekiedy także inne czynniki. Owe pomysły wciąż nie zostały przeze mnie zapomniane czy „zamicione pod dywan” – oczekują natomiast na właściwy moment i okoliczności, w których będą mogli (podobnie jak np. *Noc Muzeów*) swobodnie przerodzić się w rzeczywistość. Oto one:

- **Organizacja plenerowych koncertów „półkulturalnych”/jazzowych w sezonie letnim** – choć zdobyte w ostatnich trzech latach doświadczenie każe mi zweryfikować, czy aby sprawdzi się tu forma cykliczna, oraz czy zawsze będzie to plener, jazz i muzyka rozrywkowa w swej bardziej dostojnej formie z pewnością zawitają jeszcze do Jezioran. Załącznikiem i przedsmakiem niech stanie się jeden z dni drugiej edycji festiwalu *Klangor*, zaplanowanej na sierpień 2022 r., podczas którego zabrzmie muzyka jazzowa – być może po raz pierwszy wśród łokowskich pól.
- **Zajęcia fotograficzne w tradycyjnej ciemni** – w 2019 r. zespół MOK opuściła instruktorka, która prowadziła zajęcia z fotografii. Latem 2020 r., w czasie tymczasowego poluzowania obostrzeń pandemicznych MOK zorganizował warsztaty fotograficzne, które – oprócz swej domyślnej wartości – miały być również pretekstem do weryfikacji zainteresowania tematyką nauki fotografii wśród lokalnej społeczności. Niestety nie wzbudziły one spodziewanego zainteresowania. Dodatkowym problemem okazały się warunki lokalowe w budynku ośrodka kultury – jedyne pomieszczenie podatne do przekształcenia w ciemnię (które *nota bene* w dawnych latach pełniło taką rolę) jest obecnie użytkowane jako magazyn sprzętu. Brak jest przy tym dodatkowych pomieszczeń, do których ów magazyn można by przenieść. Mimo to, w planie działań na najbliższe lata pozostaje wizja zatrudnienia nowego instruktora i uruchomienia – z pomocą wcześniejszej aktywnej promocji – ciemni fotograficznej, jeśli tylko możliwe okaże się wygospodarowanie odpowiedniego pomieszczenia na terenie jednej z zaprzyjaźnionych jednostek w gminie.

- **Przystosowanie techniczne hali OSiR do organizacji większych wydarzeń kulturalnych, we współpracy z dyrekcją jednostki** – pomysł ten został przedstawiony dyrekcji Ośrodka Sportu i Rekreacji w Jezioranach, jednak jak dotąd, potrzeba ta okazała się mniej pilna dla OSiR-u niż inne, związane bardziej bezpośrednio z jego działalnością (co pozostaje w pełni zrozumiałe). Jednocześnie Miejski Ośrodek Kultury w razie potrzeby aktywnie korzysta z innych pomieszczeń położonych na terenie gminy (m.in. kościół św. Jadwigi w Jezioranach, kościół św. Rocha w Tłokowie, hala dawnej mleczarni, świetlica wiejska we Franknowie [zajęcia taneczne *flamenco*]), dzięki czemu również adaptacja hali OSiR nie jest obecnie priorytetem. Temat ten wciąż jednak pozostaje możliwym do rozważenia w przyszłości.
- **Nawiązanie współpracy ze szkołami muzycznymi, audycje muzyczne dla uczniów gminnych szkół** – okres pandemii przyczynił się do znaczącego zachwiania trybu nauczania zarówno w szkołach muzycznych, jak i ogólnokształcących. Przez długi czas szkoły pozostawały zamknięte dla uczniów, bądź nie były skłonne do wpuszczania w swoje progi osób z zewnątrz. Sytuacja ta uległa jednak oczywistej poprawie, wobec czego najbliższe lata stanowiąc będą doskonałą okazję do wyczekanej realizacji tego pomysłu.

4. Kultura – znaczy także: współpraca

W ostatnich latach Miejski Ośrodek Kultury utrzymywał bądź nawiązał współpracę i przyjazne stosunki z wieloma podmiotami, zarówno tymi o pokrewnym, jak i o zgoła innym profilu działalności (Zespół Szkół Ponadpodstawowych w Jezioranach, Miejska Biblioteka Publiczna w Jezioranach, Szkoła Podstawowa im. Michała Lengowskiego w Jezioranach, Fundacja dla dzieci i młodzieży Kółko Graniaste, Federacja FOSa, lokalni artyści, Teatr Niezbyt Zwyczajny, Stowarzyszenie Rozwoju Społecznego Vita Warmia, Qźnia, Galeria MalowAne, Uniwersytet Trzeciego Wieku w Jezioranach, Dom Pomocy Społecznej w Jezioranach, Ośrodek Sportu i Rekreacji w Jezioranach, Rzymskokatolicka Parafia Świętego Bartłomieja Apostoła w Jezioranach, Centrum Kulturalno-Biblioteczne w Barczewie, telewizja Macrosat, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Olsztynie, Państwowe Liceum Sztuk Plastycznych im. Erica Mendelsohna w Olsztynie, Teatr im. Stefana Jaracza w Olsztynie i inne). Współpraca ta będzie utrzymywana i w miarę możliwości i potrzeb – również rozszerzana w kolejnych latach. Jako szczególnie istotne jawi się współdziałanie podmiotów istniejących w samych Jezioranach – stosowane coraz częściej dobre praktyki, które jeszcze kilka lat temu nie były oczywistością (np.: wspólne ustalanie terminów wydarzeń, unikanie dublowania działań i stwarzania niezdrowej konkurencji, wzajemne wsparcie techniczne i organizacyjne, współorganizacja wybranych działań) będą aktywnie kontynuowane.

5. Podsumowanie

Podobnie jak w ubiegłych latach, moja wizja funkcjonowania Miejskiego Ośrodka Kultury opiera się w dużym stopniu na utrzymaniu dotychczas wypracowanych pozytywnych aspektów działalności oraz stopniowej ewolucji oferty, w zgodzie z aktualnymi oczekiwaniami władz gminy i potrzebami lokalnej społeczności.

Za priorytety stawiam sobie:

- maksymalne wykorzystanie zasobów ośrodka oraz również stopniowe – w miarę możliwości – ich poszerzanie;
- Szeroko zakrojoną współpracę z innymi, działającymi lokalnie, podmiotami;
- Tworzenie zróżnicowanej i przekrojowej oferty działań kulturalnych, z zachowaniem ich najwyższego poziomu na wszelkich możliwych płaszczyznach;
- Budowanie pozytywnego i twórczego wizerunku gminy i ośrodka w oparciu o realizowane działania;
- Utrzymanie i – w miarę potrzeb – rozwijanie ciekawej i zróżnicowanej oferty zajęciowej;
- Zachowanie równowagi w dysponowaniu budżetem – rozwijanie nie tylko oferty, ale i wyposażenia, umożliwiającego sprawne i samodzielne funkcjonowanie ośrodka, aktywne monitorowanie zewnętrznych źródeł dofinansowania i korzystanie z nich;
- Budowanie takiego wachlarza działań, który spełni w równym stopniu oczekiwania społeczności lokalnej, jak i rolę „magnesu”, przyciągającego odbiorców spoza gminy.

Wierzę, iż powyższa koncepcja stanowi zbiór najlepszych możliwych praktyk, służących budowaniu tożsamości kulturalnej naszej gminy, zaspokajaniu potrzeb odbiorców oferty kulturalnej, pozyskiwaniu nowych odbiorców, integracji lokalnej społeczności oraz szeroko rozumianemu rozwojowi gminy.